

Länsstyrelsen
Norrbotten

YTTRANDE

1 (3)

Datum
2016-01-2510

Diarienummer
551-12663-156

Miljö- och energidepartementet
Rättssekretariatet
103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se

Miljö- och energidepartementets promemoria gällande straffbestämmelserna enligt miljöbalken för otillåten avfallstransport M2016/01623/R

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen i Norrbottens län är i huvudsak positiv till de angivna förslagen i Miljö- och energidepartementets promemoria gällande straffbestämmelserna enligt miljöbalken för otillåten avfallstransport. Länsstyrelsen lämnar nedanstående synpunkter på förslagen.

Kap 1 Lagförslag

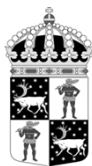
1.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Länsstyrelsen anser att det krävs ett förtydligande gällande punkt 3a-e i lagtexten. Det föreslagna begreppet *till ett land* lämnar utrymme för tolkning huruvida begreppet inkluderar transporter som är i transit eller inte. Om begreppet *till ett land* kan tolkas som att det inte gäller transporter i transit kan problem uppstå då en lucka i lagstiftningen öppnas upp, vilket i sin tur kan utnyttjas av verksamhetsutövare som genomför illegala avfallstransporter. Vid kontroller längs vägar eller vid gränsövergångar förlitar sig tillsynsmyndigheten ofta på uppgifter från verksamhetsutövaren, vilket beskrivs i kap 6.1.4. Om inte transporter i transit tydligare inkluderas i lydelsen kan illegala verksamhetsutövare utnyttja osäkerheten i hur lagtexten ska tolkas och i värsta fall, om lydelsen inte gäller transporter i transit, riskerar kontrollerna av illegala avfallstransporter längs väg och gränsövergångar att urholkas.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till ändringen i 29 kap. 11§ som anger en hänvisning till paragraf 4a vilket innebär att vissa fall av otillåten avfallstransport kan anses som ringa.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till ändringen i 29 kap. 12§ som anger en hänvisning till paragraf 4a samt inkluderar begreppet *avfall*.

Länsstyrelsen anser att ett tillägg i 29 kap. 5§ är nödvändigt. Detta innebär att en verksamhetsutövare som lämnar felaktiga uppgifter till tillsynsmyndigheten kan åtalsanmälas om så bedöms nödvändigt. Såsom paragrafen är utformad i dagsläget saknas en koppling mot tillsynen av gränsöverskridande avfallstransporter. Syftet med paragrafen är att verksamhetsutövare inte ska kunna lämna in eller uppges felaktiga

uppgifter för att på detta sätt störa tillsynen eller dölja brottslig verksamhet. Då det saknas en koppling gällande tillsynen enligt EG-förordning 1013/2006 till 29 kap. 5§ bör ett tillägg göras för just detta syfte, att förhindra möjligheterna till ovanstående. Då avfallstransportkedjan är komplicerad bör den som lämnar den felaktiga informationen med syfte att försvåra tillsynen kunna bestraffas enligt straffbestämmelserna för 29 kap. 5§ även för tillsyn kopplat till EG-förordning 1013/2006. För detta krävs exempelvis en punkt 1d som hänvisar till EG-förordningen 1013/2006. Även ett förtydligande i punkt 1 kan vara nödvändigt, se nedan.

Nuvarande lydelse är följande:

”lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning eller tillsyn, om uppgiften lämnas i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska ges in till en myndighet enligt”

Ett exempel på en lydelse som fungerar för den praktiska tillsynen är följande:

”lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning eller tillsyn, om uppgiften lämnas i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska ges in till en myndighet, *eller som myndigheten tar del av i tillsynen, enligt*”

Kap 4 Skälen för regeringens förslag

4.1.5 Undantag för ringa fall

Länsstyrelsen ställer sig positiv till en graderad skala för överträdelser. Genom denna gradering bedöms möjligheten till att undanta ringa brott från straffansvar ge en ökad rättssäkerhet. Detta förutsätter att tolkningen av begreppet *ringa brott* inte blir för vid.

4.2 Förverkande

Länsstyrelsen ställer sig positiv till möjligheten av förverkande av avfall. Detta innebär att avfall ska kunna förverkas för att stärka miljöskyddet samt för att täcka en del av statens kostnader vid genomförandet av det stärkta miljöskyddet. Den praktiska delen av tillsynsarbetet och dess samverkansprocesser förväntas gynnas av denna ändring.

Kap 5 Konsekvensutredning

5.4 Särskild tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

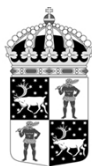
Länsstyrelsen anser att lagändringen bör genomföras så snart som möjligt. Ett flertal av lagändringarna har varit påtalade från olika myndigheter, framför allt från Åklagarmyndigheten och Tullverket, under en längre tid och Länsstyrelsen ser ingen anledning i dagsläget att vänta till årsskiftet med lagändringen.

5.5 Påverkan på företag

Länsstyrelsen anser att konsekvensutredning bör inkludera en analys, alternativt ett förtydligande, gällande hur förverkanden kopplat till definitionen *avfall* ställer sig till andra typer av verksamheter, utöver själva transporter, som hanterar avfall och hur dessa kan komma att påverkas av denna ändring av lagtexten.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och energidepartementet har skrivit en promemoria med förslag till ändringar i 29 kap. miljöbalken gällande otillåten avfallstransport. Bakgrunden till ändringarna är

Länsstyrelsen
Norrbotten

YTTRANDE

3 (3)

Datum
2016-01-2510

Diarienummer
551-12663-15

Riksrevisionens rapport ”Transporter av farligt avfall – fungerar tillsynen?” där problematiken med gällande lagstiftning och de olika samverkan myndigheternas roller analyseras och redovisas.

Förslagen till ändringar som miljö- och energidepartementet skriver om i sin promemoria handlar om att tidigare i transportkedjan konstatera att en export är påbörjad. Promemorian indelar också straffskalan för överträdelsena till ringa, med ingen straffpåföljd, otillåten avfallstransport, med böter eller fängelse i upp till två år eller grov otillåten avfallstransport, med fängelse i ett halvår upp till sex år på straffskalan.

Promemorian föreslår också hur begreppet avfall inkluderas som definition till begreppet föremål som kan förverkas vid brott.

De som deltagit i ärendet

Beslut i detta ärende har fattats av Länsråd Johan Antti efter föredragning av miljöskydds- handläggare Jonas Lundin. I beredningen av ärendet har även miljödirektör Anna-Carin Ohlsson deltagit.

Johan Antti

Jonas Lundin

Kopia till:
anna.cedrum@regeringskansliet.se